

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v četrtek, dne 15. marca 1934.

Štev. 31.

Naš izvoz

v Francijo

Ljubezen gre skozi železnic, je veljalo nekoč kot najboljša pravilo za srečen zakon. Tudi ljubezen narodov gre skozi železnic in zato so zavezniški malo Avstrijo kar obsipali z darovi, da bi ostala sebi zvesta in da se ne bi priključila k Nemčiji. Kadar je Avstrija potrebovala večje zunanje posojilo, vedno ga je zlahka dobila, samo da je le malo poudarila nevarnost »Anschlusa«. A poleg posojil je dobivala tudi vse polno drugih dobrot in tako je Italija dovoljevala za uvoz avstrijskega lesa razne ugodnosti, ki jih ni bila deležna niti ena druga država. Prav tako je tudi Francija s posebno naklonjenostjo pospeševala uvoz avstr. blaga. Tako je priznala Francija Avstriji lesni uvozni kontingent 15.000 vagonov ali 300.000 kubičnih metrov lesa, dočim je dovolila nam okoli 15.000 kubičnih metrov lesa, torej natančno le 5 odstotkov tega, kar Avstriji. Da pa je razlika še večja, treba pripomniti, da Avstrija nima za izvoz trdega lesa in da se z našo hrastovino, orehovino, jasenovino itd. sploh ne more meriti. In vendar je dobila Avstrija 20krat tako velik kontingent ko mi in čeprav je toliko manjša od naše države.

Najbrže mislijo v francoskem trgovinskem ministrstvu, da gre le ljubezen neprijateljev skozi železnic, da pa je ljubezen

Prav zelo se bojimo, da je to naziranje francoskega trgovinskega ministrstva popolnoma zgrešeno in sicer kar na obe plati.

Predvsem je zelo dvomljivo, da bi mogli zavezniški tudi z največjimi darili za vedno si zagotoviti avstrijsko ljubezen tudi v nasprotju z Nemčijo. Zelo se bojimo, da so ti poizkusi čisto zaman in da bi zavezniški storili mnogo bolj pametno, če bi vedno mislili na to, da so Avstriji končno vendarle tudi Nemci in da bo takoj oživelo staro nagnjenje za »Anschluss«, kakor hitro jih bo znala berlinska vlada prav pobožati. In Habichtovo metodo je Hitler že zavrgel in preorientacija se v Berlinu glede odnosov do Avstrije že pripravlja. Kar verjetno postaja, da so bili vsi darovi Avstriji brez haska.

Pa tudi ljubezen zaveznikov ne more vzdržati prav vseh.

Vendar ni mogoče zahtevati, da bi bil čisto ravnodušen Jugoslovčan, če vidi, kako dovoljuje Francija večje ugodnosti svojim nasprotnikom ko pa svojim zaveznikom. Če se zgodi to enkrat, potem se pač more Jugoslovčan tolažiti, da se je to zgodilo izjemoma. Toda kaj naj reče, če se to godi vedno znova, če mora konstatirati, da je ob vsaki priliki zapostavljen za nasprotnikom. Ali ni le prenaravno, če se vpraša,

„če mu pa ne do naša nobenega haska.

Ze celo pa ne more biti ravnodušen Jugoslovčan, kadar vidi takšno zapostavljanje pri lesnem izvozu, ker je lesni izvoz za jugoslovansko narodno gospodarstvo življenjskega pomena. V dobrih letih je dal naš lesni izvoz do dve milijardi Din na leto, danes je padel na eno četrtnino in da komaj še pol milijarde. Pri tako strahovitem padcu lesnega izvoza pač ne more biti nobenemu Jugoslovčanu vseeno, če kdo uvaža njegov les ali ne. Še manj pa more biti brezbrizen, če vidi, da celo zavezniška država zapostavlja njegov les in to zaradi države, ki se zunanje-politično orientira vse preje ko v smislu Pariza.

20krat tako velik lesni izvozni kontingent je priznala Francija Avstriji kakor pa Jugoslaviji! Ne more prezreti tega dejstva jugoslovanska javnost in ne smela bi ga prezreti tudi francoska, kajti v interesu obeh narodov je, da se že v vojni preizkušeno francosko-jugoslovansko prijateljstvo utrdi tudi v miru.

Zato je čas, da se tudi pariško trgovinsko

ministrstvo prične zavedati stare resnice, da gre tudi ljubezen zaveznikov skozi železnic. Tudi gospodarske interese zaveznikov je treba upoštevati in jim dokazati, da se prijateljstvo razteza na vsa polja, ne pa da obsega le politično polje. Kajti baš iz gospodarskih razlogov nastajajo politična prijateljstva.

Bolgarski zgled

Davčne olajšave za kmetijski in industrijski izvoz

Bolgarska vlada namerava oprostiti od taks in davkov ves kmetijski in industrijski izvoz. V kratkem bo v ta namen sprejet poseben zakon.

Če bi pri nas kaj podobnega zahtevali, bi nam najbrže dejali, da nismo resni. Kljub temu pa je treba tudi pri nas zahtevati podoben zakon, ker bo ta ne samo v neizmerno korist našemu izvozu, temveč tudi državi blagajni. Kajti nobenega dvoma ni, da bi se ves naš izvoz kar skokoma dvignil, če bi bil oproščen vsaj glavnih davčnih bremen. Povečanje izvoza pa pomeni vedno dotok tujega denarja, pomeni zato povečanje narodnega premoženja in s tem tudi povečanje kupne moči prebivalstva. Vse gospodarstvo bi oživelo, če se poveča naš izvoz, posledica tega pa bi bila, da bi se povečali tudi državni dohodki. Dvignili bi se dohodki trošarine, dvignili bi se dohodki monopolne uprave, dvignili bi se dohodki železnice in ker bi ljudje več zaslužili, bi se dvignila tudi pridobnina.

Zahteva, da se oprosti naš izvoz vsaj glavnih davčnih bremen, pa je utemeljena tudi zato, ker se na drugi strani prav nič ne stori za naš izvoz, temveč z raznimi deviznimi predpisi še ovira. Drugod dvigajo izvoz s posebnimi premijami in tako plačuje Madjarska svojim jajčnim iz-

Zato je nujno, da se za naš les prizna vsaj tako velik uvozni kontingent, kakor ga ima Avstrija, ker je že ponižujoče, če se zavezniku prizna manjša pravica ko nezavezniku. Je to minimalna zahteva, ki bi morala biti z ozirom na druge lepe uspehe francosko-jugoslovanskega prijateljstva že sama po sebi umevna.

voznikom v obliki premij skoraj vso avstrijsko uvozno carino, ki nikakor ni majhna. Italija plačuje svojim izvoznikom pšenice tako visoke premije, da morejo ti ponujati v Avstrijo pšenico le proti povračilu njih prevoznih stroškov. Cela vrsta drugih držav skrbi, da dvigne svoj izvoz s premijami. Pri nas pa se skrbi za izvoznika na ta način, da se mu plačujejo njegove devize po nižjem tečaju, da mora izvoznik prenašati še to izgubo. Odveč je naštevati še vse druge težave, ki jih mora prenašati naš izvoznik, a ki jih je njegov konkurent na tujem trgu oproščen. Tako plačuje naš izvoznik za prejete kredite najvišje obrestje, za železnico dokaj višjo prevoznino, ko njegov konkurent itd. Ni čuda, če izvoz propada. Toda izvoz ne sme propadati, ker smo mi izvozna država, ker tudi pri največjem naporu ne moremo potrošiti doma vsega, kar pridelamo.

Nujno je zato, da postane temeljno načelo naše gospodarske politike, da je dvig izvoza prva in najvišja naloga. In ker je davčna oprostitve, vsaj delna, za dvig izvoza najbolj uspešno sredstvo, zato se naj to sredstvo tudi uporabi. Če more to storiti Bolgarska, moremo storiti to tudi mi, zlasti še, ker se pri nas, kakor že rečeno, itak skoraj nič ne stori za izvoz.

Aktualna trgovska vprašanja

Več zanimanja za praktična vprašanja

Na občnem zboru Združenja trgovcev za mesto Ljubljano so se zlasti obravnavala gospodarska vprašanja z načelnega stališča. Predvsem se je govorilo o smernicah, ki bi morale zavladati v naši državni gospodarski politiki. V praktičnem življenju pa so za trgovca mnogo bolj važna razna podrobna vprašanja iz življenja, ker od njih pravilne rešitve je najbolj odvisen poslovni uspeh trgovca. Zato je bilo nad vse umestno, da so nekateri trgovci pri slučajnostih opozorili tudi na ta vprašanja. Ni treba še posebej poudarjati, da je rešitev teh vprašanj še zlasti murna in morajo biti ta za vse trgovske organizacije glavni del delovnega programa, ki ga je treba predvsem izvesti. Baš zato smatramo za potrebno, da, čeprav nekoliko post festum, poudarimo ta vprašanja tudi na tem mestu.

Na celo vrsto teh nujnih vprašanj je opozoril trgovec Ivan Železnikar, ki je med drugim izvajal.

Res je, kar se je trdilo, da ni v naši državi nobenega pravega gospodarskega programa. A ni tudi nobene prave jasnosti o stanju naše trgovine. Tako se pri nas stalno poudarja, da je treba s čim večjo zaščitno carino čim bolj omejiti vsako uvozno trgovino. Pri tem se čisto pozablja, da je od uvozne trgovine odvisna tudi izvozna. Pa na to se ne gleda, temveč se kar kratkoma utemeljuje ta zahteva, ker da gre vsled uvoza preveč denarja iz države. Navajajo se pri tem tudi napačne številke in tako je po časopisnih vesteh trdil pred kratkim poslanec Cerer, da uvažamo na leto manufakturnega blaga za več ko 3 milijarde! Vemo pa, da uvoz tega blaga stalno pada. Treba bi bilo v »Trg. listu« povedati, koliko znaša ta uvoz. (Ustrezamo tej želji in konstatiramo, da je bilo lani uvoženih vseh bombažnih, volnenih in svilenih tkanin za samo 362.2 milijonov, torej za približno desetkrat manj, kakor pa je navedel posl. Cerer. Op. ured.)

Napačna je nadalje trditev, da znaša prometni davek le 3 odstotke. Dejansko znaša ta davek najmanj 5 odstotkov, znaša pa tudi mnogo več, namreč 12 do 16 odstotkov.

Nadloga krošnjarstva je kljub vsem okrožnicam banske uprave še vedno enako močna. Bil bi res že čas, da bi se že enkrat podrezalo v tisto sršenovo gnezdo v Kolodvorski ulici. Kar žalostno je, kako so trgovci v tem vprašanju navezani skoraj izključno na samopomoč. Če trgovci sami ne prijavljajo krošnjarjev, potem jih ne prime nihče. A še takrat niso vedno kaznovani. Trgovina pa pri tem propada in število brezposelnih pomočnikov je vedno večje.

Mnogo previsoka je zaščitna carina za nekatere predmete. Za manufakturo znaša že do 50 odstotkov, za umetno svilo od 100 do 120 odstotkov vrednosti blaga. Preveč se s tem oškoduje domači konzument in to velikoma v korist tujih podjetnikov, njih veliki dobiček pa gre večinoma ven iz dežele.

Prav nobene koristi tudi ne vidimo v tem, da ne smemo brati v domačih listih vesti, ki jih moremo vsak dan čitati v »Tagesspost« in drugih tujih listih. Preveč je cenzure in to bi se moralo na današnjem zboru naglasiti!

Prav tako bi se moralo protestirati na današnjem zboru proti oni zahtevi, ki je bila izrečena na občnem zboru neke druge v Beogradu, da morajo trgovci izumreti. Ko je to objavil »Trgovski list«, bi se moralo krepko odgovoriti na vseh trgovskih zborovanjih.

Omenil se je moratorij za kmetске dolgovе. Ni se pa omenilo, kako velike izgube so imeli vsled tega trgovci in vendar gredo te izgube v stotisoče!

Z gospodarskim svetom tudi še vedno nič ni. Pripomniti pa je treba, da smo le za gospodarski svet, v katerega dobimo svobodno svoje zastopnike. Za gospodarski

svet, v katerega se brez ozira na naše organizacije člani imenujejo, se zahvaljujemo.

Tudi glede davčne neenakosti bi bilo treba kaj več spregovoriti. Tako se mi je pravilo, da plačuje Bafa za svojo prodajalno v Škofji Loki le malo davka in v nobenem razmerju, kakor ga plačujejo drugi trgovci.

Sploh bi bilo treba o davčni praksi izpregovoriti kaj več, zlasti pa o nazorih nekaterih uradnikov. Tako se je nekemu trgovcu omenilo na davkarji, ko je nastopil proti davčni odmeri, da se njemu res ni treba pritoževati, saj ima vendar zlato uro in zlato verižico. Da je ta trgovec podedoval oboje pred 30. leti od svojega očeta, to seveda davkarje ne briga.

Obširno je govoril o novi gospodarski politiki nato trgovec Stanko Florjančič ter koncem svojega govora stavil tudi razne predloge, ki jih je občni zbor usvojil z odobravanjem. (O tem pa poročamo prihodnjič.)

Važno je tudi bilo opozorilo trgovca Fabianija, da se trgovci že enkrat ravna po sklepu gremija, da namreč ne dajejo nobenih podpor in nobenih daril za nobeno društvo, za nobeno dobrodelno prireditel, če ni prošnja društva žigosana od gremija in od njega priporočena. Po tem sklepu se morajo ravnati vsi trgovci, ker le potem bodo naše organizacije tudi bolj upoštevane!

Nujno je, da enako postopajo tudi vsa druga združenja in da se bo javnost že enkrat zavedala, da ni mogoče od trgovcev vedno le nekaj zahtevati, pri tem pa omalovaževati tudi njih najbolj pravične zahteve!

Praktičnim vprašanjem je treba posvečati posebno pozornost in to bodi geslo združenja v novem poslovnem letu, ker je od dobre rešitve teh vprašanj predvsem odvisen napredek trgovine.

Zahteve sarajevskih trgovcev

Združenje trgovcev v Sarajevu je imelo v nedeljo svoj občni zbor, na katerem se je obširno razpravljalo o težavah, ki tarejo trgovino. Koncem zбора je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva:

Vse zadruge se naj obdačijo tako, ko vse druge samostojne trgovine, ker zahteva državljanska dolžnost, da vsakdo plačuje davke po svoji moči.

Trgovske podružnice, ki poslujejo izven sedeža svoje centrale, ko tudi vse prodajalnice industrijskih podjetij, naj se na enak način obdačijo ko samostojne trgovine in sicer od one davčne oblasti, na področju katere poslujejo.

Zaščita trgovcev napram vsem njihovim upnikom naj se uvede na isti način, kakor je uvedena za kmetovalce in denarne zavode.

Vse denarne zavode je treba prisiliti, da morajo sprejeti od njih izdane vložne knjižice za plačilo terjatev od svojih dolžnikov.

Narodna banka naj da svoji podružnici v Sarajevu večji kredit na razpolago ter naj opusti sedanji indirektni sistem kreditiranja ter naj prične dajati trgovcem direktno kredite, seveda proti potrebnemu jamstvu.

Pri odmeri pridobnine za l. 1934 naj se vzame za podlogo najemnina v oktobru 1933, ne pa ona v februarju 1932, ker so se od takrat razmere tako spremenile, da je padel promet za 50 odstotkov.

V svrhu pobijanja brezposelnosti naj bo zaposlitev tujcev v naši državi odvisna od dejanske in ne od formalne reciprocitete, če pa te dejanske reciprocitete ni, potem naj se tuji nameščenci nadomeste z domačimi, ker bi se s tem znatno zmanjšala brezposelnost.

Na ozemlju sarajevske trgovinske zbornice naj se čim preje izvedejo zbornične volitve.

Končno se v resoluciji zahteva, da se čim prej vzpostavi predvideni gospodarski svet.

Besedilo dopolnilnega sporazuma z Italijo

»Službene novine« z dne 12. t. m. objavljajo besedilo dodatnega sporazuma k sporazumu z dne 23. aprila 1932., ki je bil dodan trgovinski pogodbi med Jugoslavijo in Italijo z dne 14. julija 1924. Besedilo se v glavnem glasi:

Čl. 1. Kraljevina Italija se odreka dogovorjene pravice iz jugoslovanske carinske postavke 104., točka 5, ki se glasi: na laneno, konoplino, ricinusovo in druga olja, ki služijo industrijski uporabi, se izvzamejo olivno olje, pridobivano s pomočjo žveplenega ogljika.

Čl. 2. Jugoslovanske mineralne vode z imenom »Rogaški Tempel vrelce« se carinijo po post. 103. a) italijanske carinske tarife.

Čl. 3. Pogodbene carine, določene v prilogi B, se menjajo tako-le: Postavke 4, 5, 6 za govedo se pobira carina: 70 lir za sto živih teže, v prvih štirih mesecih, ko stopi pogodba v veljavo, 80 lir v 5. mesecu in 85 lir v šestem. II. tarifna postavka 7.: za junce in bikce: enako kakor za govejo živino. II. tar. post. 8 za teleta: nad 300 kg: 72 lir v prvih 4 mesecih, 83 lir v 5. in 90 v 6. mesecu; iznad 300 kg: 87 lir v prvih 4 mesecih, 100 v 5. in 106 v 6. mesecu.

Pripomba k čl. št. 4, 5, 6, 7 in 8. Živina se carini po tej tarifi do 45.000 glav letno, ki se imajo razdeliti na mesečne obroke po 3750 glav. — II. tar. post. 12: živa perutnina 100 lir za 100 kg živih teže, koeficient povečanja 0,5 lir torej 150 lir, zaklana perutnina po 190 lir. II. tar. post. 19. nepredelano meso (razen od perutnine, divjačine, golobov in zajcev), sveže in zmrznjeno po 200 lir.

Čl. 4. Ta sporazum ko tudi dosedanja trgovinska pogodba, velja eno leto, počenši z dnem, ko je stopil v veljavo.

Po prvih štirih mesecih pa se more vsak čas odpovedati in preneha potem njegova veljava po enem mesecu.

Po sedmem mesecu in do 12. meseca se more odpovedati vsak čas, velja pa še dva meseca.

Ce pa ne bi bil odpovedan, potem ostane v veljavi še tri mesece.

Sporazumu je dodan zaključni protokol, ki določa:

I. K čl. 3.: Carine, določene v čl. 3., se bodo uporabljale samo za jugoslovansko živino, ki bo imela potrdilo, ki ga izda beograjski biro za kontrolo izvoza živine in živalskih proizvodov.

V potrdilu mora biti naveden pošiljatelj in količina vsake pošiljke. Poleg tega tudi količina živine, za katero so bila pred tem izdana potrdila za pošiljke v Italijo in to po odbitku predvidenega mesečnega kontingenta.

II. S svoje strani si italijanska vlada pridržuje pravico kontroliranja količine jugoslovanske živine, ki se uvaža v Italijo, da se prepriča, če ni bil določen kontingent prekoračen. V ta namen obstoji sporazum, da se živina iz Jugoslavije jugoslovanskega izvora uvaža v Italijo skozi Postojno, Reko, Bari, Brindisi, Napolj, Catanio in Palermo. Na zahtevo ene ali druge vlade se more število carinarnice povečati in morejo se tudi carinarnice spremeniti.

III. Vsaka visokih pogodbenih strank more mesto odpovedi, določene v čl. 2, 3 in 4, predhodno zahtevati, da se takoj začne pogajanja s ciljem, da se prepreči sama odpoved.

III. Stalni jugoslovansko-italijanski odbor, določen v protokolu, ki je bil priključen sporazumu z dne 25. aprila, se more sklicati vsak hip, če smatra ena od pogodbenih strank to za potrebno.

Toda prednaznani, v katerem je označeno vprašanje, o katerem se bo razpravljalo v omenjenem odboru, se mora izdati štirinajst dni ali največ en mesec naprej.

Nadalje sta bili izmenjani med predsednikom italijanske vlade in jugoslovanskim pooblaščenim ministrom v Rimu dve pismi, s katerima se spreminja št. 5. zaključnega protokola konvencije o nalezljivih, boleznih, da namreč »pošiljke živali, ki se pošiljajo neposredno na trge iz klavnice, ki so zvezane z železnico, niso podvržene nobenemu predhodnemu dovoljenju« tako-le: »Uvoz, ki se vrši neposredno z ozemlja ene pogodbene stranke na ozemlje druge stranke ni podvržen nobenemu predhodnemu dovoljenju. Ta določba se uporablja tudi za transporte, ki tranzitirajo tretjo državo.

Nekaj davčne statistike

V okviru Obrtniškega društva je predaval zborniški konzulent Zagar o novih davkih. Iz njegovega izvrstno stiliziranega predavanja, ki so ga vsi poslušalci sprejeli z glasnim odobravanjem, navajamo nekaj davčne statistike, ki je zgovorna razlaga za pritožbe gospodarskih krogov proti davčni praksi.

Leta 1930. je bilo izterjanih v vsej državi neposrednih davkov za 2,319 milijonov Din, od teh iz Dravske banovine za 219,2 milijonov. Vsled krize je l. 1931. padel donos neposrednih davkov na 1,788 milijonov ali na 77% vsote iz leta 1930. Dravska banovina pa je plačala v tem letu neposrednih davkov skoraj 198 milijonov ali 90% prvotne vsote. L. 1932. je padel donos neposrednih davkov na 1,717 milijonov ali na 74% vsote iz l. 1930. Dravska banovina pa je to leto plačala 182,3 milijonov ali 84%, torej za 10% več kakor pa je znašalo državno povprečje. Vsled strožje prakse se je donos neposrednih davkov dvignil v l. 1933 na 2,070 milijonov, ali 89% vsote iz l. 1930. Dravska banovina pa je plačala 220,9 milijonov ali 101% vsote iz l. 1930. V Drinski banovini so to leto plačali le 53%, v Beogradu le 73%, v Primorski banovini le 67% davkov ko v l. 1930.

Davčna obremenitev na glavo prebivalca je znašala v vsej državi 145 Din, v Dravski banovini pa 198 Din. Višja je davčna obremenitev le v Beogradu ter v bogati Donavski banovini, ki je naša žitnica. Da je višja v Beogradu, kjer je sedež vseh velikih družb, je le naravno, a je treba upoštevati, da so v davčnih prispevkih Beograda tudi donosi iz vse države.

G. Zagar je v svojem predavanju tudi z vso pravico omenil, kako se je trudil posl. Mohorič, da je dosegel omiljenje novih davčnih predlogov. Pripomniti treba, da zasluži prizadevanje posl. Mohoriča tem večje priznanje, ker je bil posl. Mohorič v svojem boju precej osamljen, kar je tudi dokazalo prvo glasovanje v finančnem odboru.

Razstave sejmi

Švicarski vzorčni velesejem v Baslu od 7. do 17. aprila 1934. je centralna sejmska prireditelj švicarske industrije in obrtovi. Udeležba na sejmu bo tudi letos velika. Velesejem nudi vsakemu importerju švic. proizvodov najboljšo priliko, da uvrsti že obstoječe poslovne zveze, odnosno da si ustvari nove. Posebne važnosti za Jugoslavijo bodo sledeče skupine: elektrotehnika, stroji in orodje, transportna sredstva, tekstilno blago, kakor tudi specialni sejmi ur, pisarniških potrebščin, sportnih naprav, ki so organizirani v tesni zvezi s samo prirediteljo velesejma. Švicarska centrala za pospeševanje trgovine (Schweizerische Zentrale für Handelsförderung) bo imela na velesejmu poseben informacijski urad, ki bo posredoval glede zastopstev, ako to želi obiskovalec in bo dajal pojasnila v vprašanih kliringu in kompenzacij.

Obiskovalci velesejma imajo pravico do znatnega popusta na jugoslovanskih, avstrijskih, italijanskih in švicarskih železnica. Železniški vozniki listek za brzovlak na progi Ljubljana—Basel—Ljubljana, skozi Innsbruck—Zürich, stane za II. razred samo okrog Din 1.730—, a za III. razred samo okrog Din 1.020— in se lahko kupi pri potniških uradih »Putnik« ali »Wagons Lits«, proti plačilu v dinarjih. Omenjeni potniški uradi ter švicarski konzulat v Zagrebu, Draškovičeva ulica št. 30, izdajajo brezplačne sejmske izkaznice, na temelju katerih ima posetnik velesejma železniški popust ter dobi brezplačno sejmsko vstopnico.

Mednarodni velesejem v Milanu bo v dneh od 12. do 17. aprila. Pripravlja se oficialni obisk naših industrialcev.

Iz združnega registra.

Vpisala se je Pašniška zadruga v Št. Jerneju, r. z. z. o. z. Namen zadruge je predvsem združevati kmetje v pravno osebo, kateri naj bodo dodeljeni na podlagi agrarne reforme ekspropriirani pašniki in gozdovi.

Združenje trgovcev za srez Kamnik

ima

REDNO LETNO SKUPŠČINO

v nedeljo, dne 18. marca 1934. ob 13. uri v restavraciji g. Oseta v Domžalah (v slučaju nesklepčnosti 1 uro pozneje ob vsakem številu.)

Dnevni red:

1. Volitev 2 overovalcev zapisnika.
2. Poročilo predsednika in tajnika.
3. Računski zaključek za leto 1933.
4. Poročilo nadzorstvenega odbora.
5. Proračun za leto 1934.
6. Volitev enega člana v nadzorstveni odbor.
7. Sprememba pravil.
8. Predlogi uprave.
9. Samostojni predlogi članov.
10. Slučajnosti.

V smislu člena 17. pravil se sklepa o samostojnih predlogih članov le tedaj, ako so tri dni pred skupščino pisмено prijavljeni upravi združenja.

V smislu člena 22. pravil je dopustna pritožba proti sklepu skupščine v teku 15 dni samo onim članom, ki so bili navzočni na skupščini.

V smislu pravil sta članom pri upravi in in pri poverjenistvih od 3. marca dalje obračun za leto 1933. in proračun za leto 1934. v svrhu upogleda na razpolago.

V Kamniku, dne 16. februarja 1934.

Združenje trgovcev za srez Kamnik.

Predsednik:

Anton Stergar s. r.

Tajnik:

Joško Klemenčič ml. s. r.

Adria prasek je boljši

Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani

ima X. letni redni občni zbor v ponedeljek, dne 19. marca 1934 ob pol 9. uri dopodne v veliki dvorani Trgovskega doma, Gregorčičeva ulica, s tem dnevnim redom: Otvoritev in poročilo predsednika. Poročila tajnika, blagajnika in revizorjev. Volitev novega odbora (predsednika, predsednika razsodišča in 9 odbornikov) in dveh pregledniških računov. Določitev članskih prispevkov. Samostojni predlogi. Slučajnosti.

Občni zbor je sklepčen, kadar je prisotna vsaj tretjina vseh rednih članov. Ako občni zbor ni sklepčen ob napovedani uri, bo pol ure nato drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu članov.

Morebitne samostojne predloge je treba naznaniti odboru najmanj 5 dni pred občnim zborom in jih mora podpirati vsaj 5 rednih članov.

Ustanovni in častni člani imajo na občnem zboru le posvetovalen glas.

NOV NAPREDEK DOMAČE INDUSTRIJE

Tvornica papirja in papirnatih izdelkov I. Bonač sin je začela izdelovati stročnice, tuljce in vretenca (špule) za tekstilne tvornice. Doslej so se ti izdelki morali uvažati iz tujine. Odslej to več ne bo potrebno, ker so izdelki domače tvornice absolutno enakovredni tujim, če ne še boljši. Z zadoščenjem beležimo ta novi napredek slovenske domače industrije in upamo, da ne bo niti ene industrijske tvornice v Jugoslaviji, ki se ne bi posluževala novih domačih izdelkov.

OPOZORILO DAVKOPLAČEVALCEM

Združenje trgovcev v Ljubljani obvešča, da stopijo predpisi § 6. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o taksah, ki določajo novo folkovanje računov, not itd., v veljavo 60 dni po razglasitvi v »Sl. novinah«, t. j. dne 26. aprila. Od tega dne se morajo kolikovati računi, note itd. v vrednosti od 20 do 100 Din z Din 0,50, če znaša vsota računa nad 100 Din pa z Din 1.—. Na knjižice, v katere zapisujejo trgovci in obrtniki poedinim osebam blago, znaša taksa na leto Din 5.— za knjižico (»Službeni list« št. 17).

Uprava.

Iz naših organizacij

Trgovine 19. marca na praznik Sv. Jožefa. Uprava Združenja trgovcev obvešča, da bodo na praznik Sv. Jožefa odprte le dopoldne samo trgovine s specerijskim in delikatesnim blagom.

Uprava.

Po svetu

Jugoslovanskega poslanika Balugdžića je sprejel kancelar Hitler v daljši avdienci.

»Borski rudnik«, (ki je last francoske družbe) ne plača davkov in ne plača do državne meje nobene prevoznine, kakor da bi bil država v državi, je dejal neki poslanec v proračunski debati. Pripomniti je treba, da so dobili letos lastniki borskega rudnika več ko 100 odstotno dividendo.

Zaostale davke bi se moralo dovoliti davčnim dolžnikom odplačevati tudi v naturi, vendar pa bi se jim morali plačevati pridelki za 30% nad tržno ceno, je predlagal v proračunski debati posl. N. Marković.

Poslanik Balugdžić je prišel v Beograd. Nenapadne pakte z Bolgarijo bodo sklenile vse balkanske države, da se s tem izpolni vrzel, ki je nastala, ker ni Bolgarska podpisala balkanskega pakta.

Jugoslovanski kulturni film in bolgarska filmska družba »Rakete« sta v pogajanjih zaradi skupnega snemanja narodnih filmov.

Mussolini je povabil dr. Beneša v Rim, ker bi rad z njim konferiral o podonavskem vprašanju.

75 turških poslancev je sporočilo Herriotu, da so osnovali parlamentarno skupino Turčija-Francija, ki bo pospeševala prijateljske odnose med obema državama.

Francija l. 1935. ne izprazni Posaarja, če ne bo do tedaj zajamčena njena varnost v mednarodni razorožitveni pogodbi. Tako poroča navadno dobro poučeni »Oeuvrec«.

Francoski svet za narodno obrambo je sklenil, da se ne zniža število francoske vojske niti za 1 vojaka in da se vojska ne zniža niti za 1 mm kalibra, niti za 1 letalo in mornarica niti za 1 tonu.

Francoski socialisti groze Doumergue-u z odpovedjo premirja, ker so nezadovoljni z načinom preiskave o Staviskijevi aferi.

Francoski mornariški program predvideva gradnjo 26.000 tonske linijske ladje in večjega števila manjših ladij.

Pri nadomestnih volitvah v Gornji Marini je zmagal desničarski kandidat proti kandidatu radikalnih socialistov, ki so doslej zastopali ta okraj.

Ker so vsi socialno demokratični železničarji odstranjeni iz službe in se ni več bati njih kontrole, je začela Italija na debelo uvažati skozi Avstrijo orožje na Madjarsko.

Na tirolski meji je prišlo do krvavega spopada med heimwehrovci in nemškimi narodnimi socialisti.

Vrhovni poveljnik hitlerjevskih napadalnih oddelkov kap. Röhm je zahteval, da se v nemški vojski nastavlja samo vojski in oficirji, ki so izšli iz vrst napadalnih oddelkov. Temu pa se je vrhovna komanda vojske uprla in na Hitlerjev pritisk je moral nato Röhm odnehati.

Švicarska vlada je hotela izdati zakon o zaščiti države, po katerem bi bile prepovedane vse na pol vojaške organizacije. Pri plebiscitu o tem zakonu pa je vlada propadla, ker se je 486.000 volivcev izjavilo proti zakonu, samo 416.000 pa za. Narodni socializem je torej tudi v Švici na pohodu.

»Lavoro fascista« poziva Nemčijo, da natančno pove svoje namere v podonavskem vprašanju. Italija je jasno povedala svoje namere, dočim je bila Nemčija dosedaj le negativna.

Na Dodekaneških otokih je prišlo do krvavih spopadov med grškim prebivalstvom in italijanskimi karabinjerji, ker so italijanske oblasti uvedle celo vrsto novih carin. Posebno ostro so pri nemirih nastopale grške žene.

Maršal Pilsudski je sklical vse svoje bивše ministrske predsednike na zaupno posvetovanje zaradi notranjih reform, zlasti vsled nameravane reforme ustave.

Obsedno stanje je bilo proglašeno v Estoniji. Vlada je aretirala celo kopo bojevnikov, ker se je razširila vest, da nameravajo ti izvesti državni udar in postaviti avtoritativno vlado. Vest o nameravanem puču pa se je izkazala kot napačna.

Med Nizozemsko in Angleško je bil sklenjen tajni sporazum medsebojne vojaške pomoči za primer, da bi bila njih azijska posest ogrožena od Japoncev.

Oboroženi korejski kmetje so napadli v Mandžuriji oddelek japonske vojske in ga uničili. Pričakovati je težkih represalij japonske vojske.

Denarstvo

NOVI URADNI TEČAJI ZA TUJO VALUTO

Finančni minister je določil, da veljajo od 15. marca dalje ti tečaji: 1 napoleonor Din: (preje 218-60) sedaj 218-60; 1 zlata turška lira (249—) 249; 1 angleški funt (178—) 174-35; 1 ameriški dolar (37-50) 34-20; 1 kanadski dolar (37—) 33-70; 1 nemška zlata marka (13-70) 13-55; 1 zlat zlot (6-40) 6-45; 1 avstrijski šiling (6-90) 6-90; 1 belg (8—) 8—; 1 pengö (8-90) 8-90; 1 brazilski milreis (5-30) 5-28; 1 egiptovski funt (199-50) 178-80; 1 urugvajski pezoz (16—) 15-50; 1 argentinski pezoz (11—) 9—; 1 turška papirnata lira (27-50) 27-70; 100 albanskih frankov (1093—) 1092—; 100 zlatih francoskih frankov (1111—) 1110-50; 100 francoskih frankov (224-50) 225—; 100 švicarskih frankov (1111—) 1110-50; 100 italijanskih lir (302—) 295—; 100 nizozemskih goldinarjev (2313—) 2314—; 100 romunskih lejev (33—) 33-50; 100 bolgarskih levov (40—) 40—; 100 danskih kron (794-50) 774—; 100 švedskih kron (916-60) 894—; 100 norveških kron (894-50) 871—; 100 pezet (480—) 465; 100 drahem (33—) 32-50; 100 češkoslovaških kron (170—) 142—; 100 finskih mark (78-50) 70-50; 100 letonskih lat (1105—) 1035—.

Tem kurzom treba dodati še 28-50% »prima«. Uporabljati pa se morajo tudi: 1. ko se sprejema kovano zlato pri drž. blagajnah, 2. ko se pobirajo pristanske takse, 3. kot obračunavalni tečaji za angažiranje in potrošnje po proračunu pri vseh drž. izplačilih v tujih valutah in 4. ko se sprejemajo za kavcijo obveznice naših povojnih posojil, emitiranih v Newyorku.

NAZADOVANJE NEDRŽAVNIH DENARNIH ZAVODOV

Te dni je bila objavljena statistika poslovanja denarnih zavodov za l. 1931 in 1932. Statistika znova potrjuje že znano resnico, da so vsi nedržavni denarni zavodi vsled krize nazadovali, državni pa napredovali. Tako so narasle vloge pri Drž. hipotekarni banki (vse številke v milijonih Din) za 109,1 na 724,8, pri Poštni hranilnici za 253,3 na 1987,1, dočim so v vseh nedržavnih zavodih nazadovale za 2353,1 na 7739,8 milijonov. Zaključnih podatkov za l. 1933 še ni, vendar pa je znano, da sicer niso vloge zasebnih denarnih zavodov nazadovale v tej meri, dočim so vloge v državnih zavodih še naprej bile v enakem dvigu. Bilo bi razveseljivo, če bi bilo to napredovanje državnih denarnih zavodov posledica njih boljše organizacije in njih boljše poslovanja. Toda vzrok njih uspeha je le v njih privilegiranem položaju. Nujno bi bilo, da ne bi bilo nazadovanje zasebnih denarnih zavodov vzrok za napredovanje državnih, ker je v tem pretežka izguba za gospodarstvo.

Adria prasek je boljši

Pravila za jugoslovansko-grško banko sestavlja v Atenah posebna grško-jugoslovanska komisija. Nova banka bo imela svoje podružnice v vseh večjih mestih Grške in Jugoslavije.

Občni zbor Priv. agrarne banke bo dne 14. aprila ob 9. dop. v Beogradu.

Na glavni skupščini švicarske Narodne banke je bilo sklenjeno, da izplača banka za leto 1933. 50 odstotno dividendo ter 1 % superdividende, 3-25 milijonov š. fr. pa dobi država. Predsednik švicarske banke je na obnem zboru izjavil, da je banka trdno odločena, da ohrani zlato veljavo.

Švedska vlada je dovolila Rusiji posojilo 100 milijonov švedskih kron. Rusija bo uporabila posojilo za nakup strojev in elektrotehničnega materiala.

Madžarska splošna kreditna banka izkazuje za l. 1933.: 4-2 (l. 1932. 3-9) čistega dobička ter 168 milijonov pengov hranilnih vlog, za 22 milijonov pengov več ko v l. 1932.

Britansko-madžarska banka v Budimpešti je imela lani 1-14 (l. 1932. 1-52) milijonov pengov čistega dobička in ne bo izplačala nobene dividende. Od čistega dobička porabi za rezervni fond 0-6, za pokojninski fond 0-3, ostanek 0-24 milijonov pengov pa prenese na novi račun.

810 ameriških družb, ki so zaključile leta 1932 z izgubo, izkazuje za l. 1933 čisti dobiček v višini 41 milijonov dolarjev.

Žigovanje lesa in lesne izvoznice

Opozorilo vsem gozdnim posestnikom in lesnim trgovcem

Po zakonu o gozdih je praviloma dovoljeno odpravljati les iz gozda le, če se pred tem zaznamuje z gozdnim žigom. Od te določbe se morejo izvzeti le majhni zasebni gozdovi, za katere more ban izdati krajevnim upravam primerne posebne predpise. Za izvoz lesa, kakor tudi drugih gozdnih proizvodov se izdajajo po potrebi pismene objave. Predpise za žigovanje in za pismene objave izdaja ban.

Na podlagi tega določila zakona je izdala banska uprava te predpise:

Z žigom je označevati v gozdu les, podelan v hlode, jamski in celulozni les, trame, tirne prage, brzojavne droge na posestvih, ki imajo nad 50 ha gozda. Drobni izdelki, kakor hmeljevke, letve, drva in kolje se ne žigovajo.

Posestniki naj žigosajo z zaznamovalnim kladivom ali sami ali po svojih nameščenih. Če je posestnik prodal les v gozdu, mora njegov žig nadomestiti žig kupca. V vsakem primeru mora imeti žig les, ki se plavi ali splavlja.

Vsled razpisa gozdnega ministrstva naj se žigovalec iz nedržavnih gozdov z zeleno barvo, iz državnih s črno.

Za les, ki se namerava izvažati v območje druge banovine, se uvažajo izvoznice, ki so takse proste. Ta les naj bo tudi žigovan.

Izvoznice je predpisala banska uprava v tej obliki:

Izvoznica

za lesne izdelke, ki se izvažajo iz Dravske banovine v druge banovine.

Leto..... zap. štev.....

Ime in bivališče izvoznika.....

Sortiment (izdelek) lesa, ki se izvažajo.....

Množina lesa v plm³, drv v prm³.....

Znamenje žiga (začetne črke zaznamovalnega kladiva), ki ga ima izvoznik.....

Občina in srez, kjer je bil les posekan.....

Izvozno sredstvo (vagon, splav, voz).....

V..... dne..... 193.....

Žig in podpis županstva.....

Podpis izvoznika.....

Izvoznice se dobe pri županstvu.

To odredbo banske uprave pa nekatere občine in sreska načelstva niso dovolj razglasila. Tudi vse železniške postaje niso bile obveščene o obvezni dolžnosti izvoznice za ves les, ki se izvažajo iz območja ene banovine v območje druge. Posledica tega je bila, da so nekateri lesni trgovci in gozdni posestniki pošiljali les brez izvoznice v druge banovine in da jim je bil vsled tega les zaplenjen. Nekatere železniške postaje pa niso hotele sprejemati izvoznice in tudi vsled tega je bil nekaterim lesnim trgovcem les zaplenjen.

Zveza trgovskih združenj je zato ponovno zaprosila bansko upravo, da znova opozori vsa sreska načelstva in vsa županstva, da opozore vse gozdne lastnike in lesne trgovce na obvezno dolžnost izvoznice in žigovanja za ves les, ki se pošilja iz območja ene banovine v drugo. Banska uprava je sedaj znova izdala naproseno okrožnico.

Opozorjamo vse lesne trgovce, da se v lastnem interesu natančno ravna po navedenih predpisih. Kdor si želi v tej stvari še kakšnih pojasnil, naj se obrne na Zvezo trgovskih združenj v Ljubljani ali pa na združenje trgovcev v svojem okraju.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Žalostna kronika

DRUŠTVO INDUSTRIJCEV IN VELETRGOVCEV V LJUBLJANI

je izdalo to okrožnico o otvorjenih in končanih konkurzih in prisilnih poravnavaх izven konkurza za čas od 1. do 10. marca 1934.

A) Otvorjeni konkurzi:

Savska banovina: Fabijanović Viktor, trg., Osijek; Spitzer Oskar, Zagreb, Kurečeva ul. 1; Tauber Lujo i Fleischhacker Marko, trg., Daruvar; Turković d. d., trg. z avtomobili in stroji v likvidaciji, Zagreb.

Primorska banovina: Altaras Ruža ud. Viktora, trgovka, Split; De Marchi Josip, trg., Split; »Pris« društvo s. o. j., Split.

Drinska banovina: Jovanović i Antoničević, trg., Valjevo.

Dunavska banovina: Buzganović Lazar, trg., Donji Milanovac.

Vardarska banovina: Petrović Vlado, odvetnik, Skoplje (konkurz se ne otvori vsled pomanjkanja imovine); Stojanović Mladen, trg. s čevlji, Bujanovac (konkurz se ne otvori vsled pomanjkanja imovine).

Beograd, Zemun, Pančevo: Mijatović i Momirović, trg., Beograd, Zeleni Venac št. 8; Prva beogradska fabrika parketa, lastnik Vitomir Kovačić, industrialec, Beograd, Kraljice Marije 93.

B) Razglašene prisilne poravnave:

Dravska banovina: Peklenik Josip, čevljarški mojster, Ljubljana, Kolesarjeva 20.

Savska banovina: Aljinović Josip ing., Zagreb, Ivkančeva ul. 21; Kunštek Viktor in Darinka, zasebnika, Zagreb; Rechnitzer Armin, mesarski obrtnik, Slav. Požega; Spitzer Oskar in Spitzer Darinka, Krašić št. 88.

Vrbaska banovina: Forkapa Djordje, Bos. Svinjar.

Primorska banovina: Kadragic Ahmet, trg., Ljubuški; Petrović Pavao Ivanov, trg., Klobuk.

Drinska banovina: Dobocki i drug. drogerija, Sarajevo; Rabasović Dragutin, trg., Valjevo.

Dunavska banovina: Cvejić Dragomir, trg. s copatami, Vršac; Radnjak Dušan, steklar in Radnjak Jovanka roj. Vujkov, Novi Sad; Topalov Petar, trg., Sombor.

Beograd, Zemun, Pančevo: Bulatović Sima, trg. s čevlji, Beograd, Poenkarova 17; Elektrotehnička radnja Petra Vukanovića, Beograd, Zeleni Venac 8.

C) Končana konkurzna postopanja:

Savska banovina: Slanc Anton, trg., Gradac.

Vrbaska banovina: Džaferović Muharem, Brnjavica; Marković Sava dr., zdravnik, Drvar.

Zetska banovina: Knežević Branko, trg., Blac.

Dunavska banovina: Bek Evgen, Sobotica; Kolar Miloš, Vel. Bečkerek; Lajhter Mare zapuščina, Senta.

Moravska banovina: Ahmetbegović Fehim, trg., Prača; Dimitrijević Miodrag, trg., Aleksinac; Jakovljević Samuil, trg., Niš; Marinović Gjorgje, krojač, Negotin; Popović Nikodij, trg., Kraljevo; Savić M. Savo, bivši kavarar, Vrnjačka Banja; Stepanović Dušan i Ljubisava, Lomnica.

D) Potrjene prisilne poravnave:

Dravska banovina: Narat Vinko, trg. z mešanim blagom, Vitanje; Oberžan Ivan, pek, Zavodna št. 8 pri Celju.

Savska banovina: Varela Petar, Slav. Požega.

Vrbaska banovina: Nekić Franjo, upokojeni telegrafski nadzornik, Bihać; Softić Ibrahim, Banja Luka.

Dunavska banovina: Husar Olga, Novi Sad; Milošev Velimir, trg., Zabalj. Beograd, Zemun, Pančevo: Stokić Borivoj, trg. z usnjem, Beograd, Deligradska ul. 1.

Vsi podrobni podatki v tajništvu društva.

Zunanja trgovina

Postopanje pri izvozu alkoholnih pijač v U. S. A.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine opozarja vse izvoznike, da mora imeti vsaka pošiljka alkoholnih pijač, ko pride na amer. carinarnico te listine: 1. uvozno dovoljenje; 2. konzularno fakturo, če vrednost pošiljke presega 100 dolarjev in 3. zdravstveno potrdilo. Uvozno dovoljenje dobiva ameriški uvoznik od Začasne uvozne komisije za alkoholne pijače v Washingtonu. O prejetem dovoljenju poroča ameriški uvoznik ameriški konzulat v državi, iz katere namerava uvoziti alkoholne pijače. Konzularno fakturo mora priskrbeti pošiljalac blaga. Zdravstveno potrdilo pijač izdaja pristojna oblast v deželi pošiljalca, potrdilo pa mora vidirati ameriški konzulat.

Vse alkoholne pijače, ki bi se uvozile brez uvoznega dovoljenja, se **zaplenijo**. Zato ne pošiljajte blaga, dokler nimate uvoznega dovoljenja za vso količino pijače, ki jo nameravate izvoziti!

Vse alkoholne pijače, ki se pošiljajo v U. S. A., morajo imeti **označeno deželo porekla**. Pijače v steklenicah morajo imeti privezan listek z jasno napisanim znakom porekla. Papir, v katerega so steklenice zavite, mora imeti ta znak le, če je prozoren. Tudi na zabojih mora biti znak porekla. Etikete se v ta namen ne smejo uporabljati, temveč mora biti dežela porekla na zaboju napisana ali natiskana.

NOVE TEŽKOČE V TRGOVINI S ŠPANLJO

Po dolgotrajnih prizadevanjih se je končno vendarle rešilo vprašanje blokiranja jugoslovanskih terjatev v Španiji. Po tem sporazumu bi se plačalo jugoslovanskim izvoznikom 50 % njih terjatev v devizah, 50 % pa z izvozom španskega blaga v Jugoslavijo. Sedaj pa zahteva Narodna banka, da ji morajo izvozniki izročiti vseh 50 odstotkov prostih deviz, ki pa jih plača Narodna banka le po 5-90 Din, kar je pod pariteto. Vsled tega so izvozniki zahtevali od uvoznikov španskega blaga, da jim plačajo njih devize po tečaju 6-30 Din, kar pa je nad pariteto. S tem pa bi se pri nas špansko blago tako podražilo, da ne bi moglo več konkurirati z italijanskim. Če pa ni uvoza iz Španije, tedaj tudi ni izvoza v Španijo, od česar bi bila silno udarjena naš izvoz lesa, a tudi naš izvoz jaje. Zato je potrebno, da plača Narodna banka izvoznikom peze po dejanskem tečaju, uvoznikom pa da daje na razpolago devize po istem tečaju, po katerem jih sprejema od izvoznikov. Le na ta način bi mogla oživeti naša trgovina s Španijo. Ta pa je za naše gospodarstvo tako važna, da bi pač morala ustreči Narodna banka zahtevam uvoznikov in izvoznikov.

Francija nam je dovolila specialne kontingente v tej nezastisljivi višini: 330 stotov svinj, 500 stotov svežega ovčjega mesa in 900 stotov jaje.

Češkoslovaška bo povišala carino na sirovo maslo na 630 Kč, na sirovo svinjsko in gosjo mast na 150 in na topljeno svinjsko in gosjo mast na 300 Kč.

Italija je izvozila lani 870.000 hl vina v vrednosti 85-6 milijonov lir, dočim ga je izvozila l. 1932 le 685.000 hl v vrednosti 75-2 milijonov lir.

Italijansko-holandska trgovinska pogodba je bila sklenjena. Italija bo uvažala na Holandsko industrijske izdelke, Holandska pa v Italijo vprežno živino, krompir in kolonialne pridelke.

Zastopniki italijanske, francoske in švicarske industrije svile so na svojem zborovanju v Curihi sklenili, da prično na široko propagirati večjo potrošnjo prirodnih svile. Podobna akcija v Franciji se je že obnesla.

Švedski izvozniki živine nameravajo pričeti izvažati v Avstrijo govejo živino in svinje. Ker je Švedska v zunanji trgovini z Avstrijo pasivna, je zelo verjetno, da se bo namera švedskih izvoznikov posredila.

Cena čaja je vsled zmanjšane produkcije poskočila v Amsterdamu od 29—30 na 46—47 centov za pol kg.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je razvil sistematično akcijo, da zainteresira tuje uvoznike za naše blago, zlasti uvoznike, ki še niso v trgovinskih stikih z našo državo ali pa so imeli le začasne stike. Odziv tujine na akcijo Zavoda je odlična in so bile že dosežene nove trgovinske zveze naših producentov s tujimi uvozniki. Da bi se čim bolj izkoristil naslovni material Zavoda in da se nudi tujim uvoznikom čim bolj uporaben ponudbeni material, poziva Zavod naše interesente, da mu pri sklicevanju na številke tujih povpraševanj, pošljejo tudi konkretne ponudbe, ki naj obsegajo te podatke: Točno označbo vrste blaga in embalažo po tržnih uzanceh, razpoložljivo količino blaga, ceno, ki naj bo po možnosti kalkulirana ali cifo uvozno pristanišče ali franko naša mejna postaja, plačilne pogoje in rok dobave. Obenem naj pošljejo tudi vzorce, če to zahteva ponudbeni predmet. Zavod bo že na podlagi te ponudbe sporočil interesentu, če ima njegova ponudba upanje na uspeh in bo v tem primeru spravil ponudnika v direktno zvezo s tujim uvoznikom. Pripominjamo pa, da Zavod ne prevzema nobenih jamstev za boniteto tujih tvrdk.

Les in lesni proizvodi:

- 171 — Le Caire — zastopnik za železniške prage in hrastove parkete;
- 172 — Cormorat (Švica) — hrastovi pragi;
- 173 — Barcelona — oglje.

Razni kmetijski pridelki in zdravilne rastline:

- 174 — Leipzig — bel fižol z roko prebran;
- 175 — Szeged — arpadžik, fižol, bolhač, med, vosek;
- 176 — Nantes — zastopnik za lan in konopljo;
- 177 — Las Palmas — večje količine koruze, pšenice, rži, ovs, otrob, sočivja in fižola;
- 178 — Bruxelles — zastopnik za zdravilne rastline;
- 179 — Bregenz — zastopnik za hmelj in zdravilne rastline (za Švico in Avstrijo);

- 180 — Basel — žajbelj (1000 kg);
- 181 — Le Caire — bučno seme (50/100 ton);
- 182 — Dunaj — žitarice in moke (po Dunavi);
- 183 — Le Caire — zastopnik za zdravilne rastline, zlasti tudi za desertno vino, suhe češplje;
- 184 — Salonique — anisovo seme;
- 185 — Marseille — zdravilne rastline, zlasti lipov cvet, arnika, kamilice, bolhač, suho sadje (mandelji, orehi, lešniki);
- 186 — Marseille — fižol in česen;
- 187 — Stara Zagora (Bolgarska) — ricinovo seme (3000 kg);
- 188 — Oslo — zastopnik za konopljo, hmelj in oljate pogače;
- 189 — Stare Mesto pod Snežnikom (CSR) — konoplja.

Živinoreja:

- 190 — Alžir — nasoljeno meso, konzerve od mesa, nasoljena riba in ribje konzerve;
- 191 — Marseille — živina in jajca;
- 192 — Marseille — kože od divjačine;
- 193 — Bratislava — kazein;
- 194 — Stuttgart — svinjske kože;
- 195 — Paris — goveje kože, (sirove);

Rudarstvo:

- 196 — Marseille — magnezijeva ruda.

Razni industrijski in podobni izdelki:

- 197 — Amsterdam — gumbi, pletene rokavice, traki iz kavčuka, gumirano blago;
- 198 — Istanbul — izdelki iz jute;
- 199 — Cormorat — papir in kemični proizvodi (kislina);
- 200 — Utrecht — železni predmeti v obliki dvojnega T.

Kompenzacijski posli:

- 201 — Kopenhagen — kompenzacija za izvoz lanenih proizvodov, suhih češplj, hromove rude, vina in kamilic;
- 202 — Bruxelles — kompenzacija uvoza premoga za izvoz žitaric.

Razno:

- 203 — Amsterdam — zastopnik za razne proizvode;
- 204 — Sofija — zastopnik za razne proizvode.

Dobava prodaja

Uprava drž. bolnišnice za ženske bolezni v Ljubljani razpisuje 2. **ofertno licitacijo** za dobavo živilskih in hišnih potrebščin ter koksa za čas od 1. aprila do 30. septembra. Licitacija bo dne 26. marca ob 11. uri v pisarni uprave bolnišnice, kjer se dobe tudi natančnejši pogoji.

Uprava občne drž. bolnišnice v Ljubljani razpisuje za nabavo potrebščin bolnišnice v času od 1. aprila do 30. septembra v skrajšanem roku 20 dni 2. **ofertno licitacijo**, ki bo: dne 4. aprila za vse vrste mesa, slanino in kruh, dne 5. aprila za mleko in mlečne izdelke, moko in mlevske izdelke ter premog, dne 6. aprila za špecerijo in hišne potrebščine, dne 7. aprila za zdravila, obvezila in druge lekarniške ter terapevtske potrebščine. Licitacije bodo vsakokrat ob 11. uri. Natančnejši pogoji pri upravi bolnišnice.

Mestna elektrarna ljubljanska razpisuje napravo izolacije zoper vlago že obstoječe podzemeljske transformatorske postaje na vogalu Tržaške in Groharjeve ceste. Ponudbe do 31. marca na ravnateljstvo elektrarne, kjer se dobe tudi vse podrobne informacije.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 26. marca ponudbe o dobavi 800 košar za premog. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Razpisane so te licitacije:

Pri Komandi vrbske divizijske oblasti v Banjaluki dne 20. marca za dobavo 1221 ton premoga.

Dne 17. marca pri Komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani za dobavo 8000 kilogramov olja.

Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 22. marca ponudbe o dobavi 2500 kg tračnikov in 1500 kg navadnih žebeljev.

Dobava drv in premoga. — Dne 22. marca bo pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani javna ustmena licitacija za dobavo 11.930 m³ drv. — Dne 23. marca pa pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu javna ustmena licitacija za do-

bavo 3735 m³ drv. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah.)

Dne 23. marca pri Upravi državnih monopolov v Beogradu za dobavo 630.000 metrov pločevinastih spojk; dne 27. marca za dobavo 5500 bal belega papirja za zavijanje tobaka; dne 29. marca za dobavo 12 tisoč kilogramov krom-kartona, 16.500 kg nadomestilnega krom-kartona, 2000 kg krom-papirja in 2000 kg pergamin-papirja. (Oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenih komandah.)

Ponudbe-povpraševanja

Za izvoznike oljnatih semen. Italijanski tvrdki Oleificio Adriatico Luzzatti & C. S. a., Tržič (Monfalcone) in Prima spremitura Triestina d'olio, Trst, predelujeta letno okoli 15.000 vagonov raznih oljnatih semen, kakor semen zemeljskih orehov, soje, bučnih semen, repe i. dr. Kdor ima semena na razpolago, naj pošlje svojo ponudbo imenovanima tvrdkama neposredno.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrola in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Šeleburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

AVSTRIJA JE POVEČALA CARINO NA ŽIVINO

Objavljena je nova avstrijska carinska novela. Carina na živo perutnino je povišana od 20 na 40 zlatih kron, na mrtvo pa od 40 na 80 zlatih kron. Na jajca je povišana od 30 na 60, na rumenjake za strojenje kož na 10, na rumenjake in beljake v tekočem stanju od 28 na 40 zlatih kron za 100 kg. Zaklane svinje mangelice, če se uporabljajo za proizvodnjo salamov, se carinijo po 4 zl. kr. od 100 kg. Tudi carine za celo vrsto industrijskih predmetov so povečane.

Razno

Mestni občini Zemun in Pančevo se priključita dne 1. aprila k Beogradu in postane sestavni del beograjske občine.

Sofijska drama bo gostovala v dneh od 19. do 21. aprila v Zagrebu, zagrebška pa v dneh od 24. do 26. aprila v Sofiji.

400 letnica naselitve Hrvatov v Gradiščanskem je bila slovesno proslavljena na Dunaju v navzočnosti dr. Dollfussa, ki je pri tem obljubljal pravično postopanje do narodnih manjšin.

Jugoslovanska tujsko-prometna razstava je bila otvorena v Pragi.

V Zemunu se je ustanovila tvornica za izdelavo suhega ledu. Je to prva tvornica te vrste v Jugoslaviji. Suhi led bi se zlasti uporabljal pri izvozu.

Zagrebsko združenje trgovcev ima 2197 članov. Proračun združenja za l. 1934 izkazuje 750.000 izdatkov in 800.000 Din dohodkov.

Za gradbo cest bo izdala avstrijska vlada v kratkem 60 milijonov šilingov, več ko pol milijarde dinarjev.

Angleški mornariški proračun je povečan za 2-98 na 56-55 milijonov funtov in bo Anglija zgradila: 4 križarke po 9000 ton, 9 rušilcev, ladjo za letala, 3 podmornice in več pomožnih ladij.

Nemčija bo povečala tobačne nasade za 3 odstotke, pa čeprav se prejšnji njeni pozikusi z gojenjem tobaka niso posebno obnesli.

Vrednost vseh avtomobilov v Nemčiji znaša 4-5 milijonov mark.

Novo brzovlake tipa »leteči Hamburg«², ki vozijo s povprečno hitrostjo 102 km na uro, uvede Nemčija na 22 progah, ki imajo več ko 9000 km dolžine.

Italijanski kemični trust Montecatini izplača za l. 1933. 8 odstotno dividendo kakor v letu 1932.

Splošna stavka v Španiji se je le deloma posrečila. Na mnogih krajih je prišlo do krvavih spopadov, vendar pa vlada obvlada položaj.

Japonski torpedni rušilec »Somakura«² se je vsled velike nevihte prevrnil, da je plaval po morju s hrbtom navzgor. Nad 100 mož posadke je našlo pri tem smrt. Nesreča je nastala vsled konstrukcijske napake. Enakih rušilcev je nameravala Japonska zgraditi še 16.

Pri prihodu v Marseille je bil aretiran vrhovni inšpektor carine v Siriji, ker je skušal vtihotapiti v Francijo 95 kg mamil.

Prekop med Labo in Donavo name-rava zgraditi Nemčija, da s tem prepreči odtegnitev srednje Evrope od Hamburga na tržaško pristanišče.

6000 čevljarskih delavcev je začelo stavkati v Budapešti, ker so jim znižali plače za 20 do 30 %.

V Kairi se je podrla hiša. 4 ljudje so bili ubiti, 12 pa ranjenih.

VELIKA IZGUBA ITALIJANSKE AVTOMOBILSKE TVORNICE »ALFA-ROMEO«

»Alfa-Romeo«, d. d. za izdelavo avtomobilov in avionov v Milanu izkazuje za leto 1933 izgubo v višini 83-4 milijonov lir. V kritje te velike izgube se bo odpisala delniška glavnica od 100 na 10 milijonov lir, iz rezervnega fonda pa se bo uporabilo 3-4 milijone lir. Po izvršenem odpisu se bo povečala delniška glavnica z izdajo novih delnic na 20 milijonov lir.

Adria prašek je boljši

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 14. marca objavlja med drugim: Zakon o dodatnem sporazumu k sporazumu o kliringu in dodatku, sklenjenem med Švico in Jugoslavijo. — Zakon o naknadnih in izrednih kreditih k proračunu drž. dohodkov in izdatkov za l. 1933/34. — Objava k izpremembam in dopolnitvam zakona o državnih trošarin. — Navdilo, kakšne take se je pobirati za obnovo spora pri drž. svetu in pri upravnih sodiščih. — Razne objave banske uprave. — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

OBČNI ZBORI

Elektrarna Škofja Loka in okolica d. d. ima redni občni zbor dne 27. marca t. l. ob 11. v sejni dvorani mestne hiše v Škofji Loki.

Konkurzi in prisilne poravnave

Potrjena je poravnava, ki jo je sklenil trgovec Pavlin Frane v Ljubljani s svojimi upniki.

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini čevljarskega mojstra Peklenika Josipa v Ljubljani. Poravnalni sodnik Arsec, poravnalni upravnik združni revizor Zaje Lojze. Narok za sklepanje poravnave dne 3. aprila ob 9. uri. Rok za oglasitev do 1. aprila.

Potrjuje se prisilna poravnava, ki jo je sklenil lastnik elektrotehničnega podjetja Anton Poljšak v Ljubljani s svojimi upniki.

»GLASNIK ZAVODA ZA POSPEŠEVANJE ZUNANJE TRGOVINE«

6. številka te naše odlične gospodarske revije ima to vsebino: Spremembe v gospodarski politiki Nemčije — Učinek nove ameriške gospodarske politike — Pregled tujih trgov: Avstrijski trg, Italijanski trg, Holandski trg, Trg s čebulo. Uvoz alkoholnih pijač v U. S. A. Uvoz jaje v Švico — Trgovinsko-politične in carinske vesti iz: Avstrije, Finske, Francije, Holandske, Italije, Madjarske in Rumunije — Gospodarska vprašanja in dogodki: Francosko-angleška carinska vojna. Organizacija izvozniskega kredita na Češkoslovaškem. Bodočnost madjarsko-avstrijskih trgovinskih odnošajev. Uvedba žitnega monopola na Madjarskem. Novi grško-turški trgovinski sporazum. Sporazum o izvozu naših svinj na Češkoslovaško. — Gibanje zunanje trgovine: nemške v l. 1933, švicarske v jan. 1934, poljske v l. 1933, bolgarske v l. 1933. Padanje uvoza svežega sadja in povrtnine v Nemčiji. Izvoz živine iz Rumunije — Statistične vesti — Prometne vesti — Razstava in sejmi — Drobne vesti — Razdelitev kontingentov — Cenik za zavarovanje valute — Povpraševanje po našem blagu v tujini. — »Glasnik«² izhaja vsakega 10. v mesecu in velja za vse leto 200 Din. Naroka se pri upravi lista, Beograd, Ratniški dom.

TRŽNA POROČILA

LJUBLJANSKI TRG

Na trgu ni nobenih posebnih sprememb. Na zelenjadnem trgu je mnogo zgodnje salate vseh vrst. Posebno mnogo je regrata in tudi domačega radiča, ki zelo izpodrija tujega, kar tudi ni čudno, ker se domači prodaja že po 1-25 Din merica, dočim uvoženi po 14 Din. Mnogo se kupuje domača berivka, ki je zelo lepa in se prodaja po —50 do 2 Din merica. Zeljnatih glav je še mnogo, a nekatere niso več posebno dobro ohranjene. Drobne glave rdečega zelja se prodajajo po 1-50 Din. Cvetča se prodaja po 4-50 do 5 Din za kg. Jaje je na trgu mnogo in so se nekoliko pocenila. Najcenejša jajca se prodajajo že 22 jaje za 10 Din, navadno pa se prodajajo po 1-50 Din za par.

MARIBORSKI SVINJSKI SEJEM

Na svinjski sejmu dne 9. marca 1934 je bilo pripeljanih 224 svinj; cene so bile te: mladi prašiči 5-6 tednov stari komad 100 do 130 Din, 7-9 tednov stari 180 do 200, 3-4 mesece stari 250 do 280, 5-7 mesecev stari 320 do 360, 8-10 mesecev stari 450 do 520, 1 leto stari 680 do 750; 1 kg žive teže 7 do 8, 1 kg mrtve teže 9-50 do 10 Din. Prodanih je bilo 81 svinj.

TRG Z JAJCI

V Švici so padle cene že na 48 š. fr. za 1440 jaje. Tudi v Angliji padajo cene jajc, vsled velike domače produkcije. Vsled velikega izvoza jajc v Švico bo naš uvozni kontingent kmalu izrpan. Nevarnost je, da ne bomo mogli kmalu dobiti nadomestnega trga. Avstrija je povišala uvozno carino na jajca od 30 na 60 zlatih kron za 100 kg. Da omogoči izvoz jajc v Avstrijo, daje madjarska vlada izvoznikom premijo v višini 48 zlatih kron za 100 kg. Tudi Italija je prenehala kupovati naša jajca. Izgledi za našo jajčno trgovino so torej slabi.

Narodno gledališče v Ljubljani

Opera, začetek ob 20.

Četrtek, dne 15. marca: Ples v Saveju. Red Četrtek.

Petek, dne 16. marca: Carmen. Gostuje Marij Simenc. Izven.

Sobota, dne 17. marca ob 15.: Marta. Dijaška predstava. Globoko znižane cene od 4 do 15 Din.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Petek, dne 16. marca: Zaprti.

Sobota, dne 17. marca: Rože v snegu. — Globoko znižane cene. — Zadnjič.